

Minister Sprawiedliwości

Adam Bodnar

Warszawa, 14 maja 2025 r.

Pan
Przemysław Rosati
Prezes
Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan
Włodzimierz Chróścik
Prezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Wielce Szanowni Panowie Prezesi,

W debacie publicznej oraz w środowiskach prawniczych coraz częściej powraca temat wzmocnienia pozycji zawodów zaufania publicznego, w tym adwokatów i radców prawnych.

W dniu 2 marca 2025 r. została przyjęta, a w dniu 13 maja 2025 r. w Luksemburgu podpisana przez Rzeczpospolitą Polską, Konwencja Rady Europy o ochronie zawodu prawnika – dokument o fundamentalnym znaczeniu dla kształtu demokratycznego państwa prawa i dla niezależności środowisk prawniczych w Europie.

Celem Konwencji jest wzmocnienie ochrony zawodu prawnika i prawa do wykonywania tego zawodu w sposób niezależny i bez dyskryminacji, nieuzasadnionego utrudniania lub ingerencji, a także bez narażania się na ataki, groźby, nękanie lub zastraszanie. W celu zapewnienia wdrożenia jej postanowień przez Strony, niniejsza Konwencja ustanawia specjalny mechanizm monitorowania.

Umowa międzynarodowa stanie się fundamentem dla wzmocnienia niezależności zawodów prawniczych, zapewniając skuteczniejsze gwarancje ochrony prawnej dla wykonujących te zawody. Strony konwencji mają zapewnić, aby krajowe ramy prawne i regulacyjne gwarantowały, że stowarzyszenia zawodowe są niezależnymi, samorządnymi organami.

Zachodzi zatem potrzeba przeanalizowania uchwalonych blisko pół wieku temu ustaw regulujących wykonywanie zawodu adwokata i radcy prawnego pod kątem zgodności funkcjonujących rozwiązań ze standardami międzynarodowymi oraz podjęcia decyzji o kierunkach nowelizacji tych aktów prawnych.

Zwracam się więc do Panów w kwestii niezwykle istotnej dla funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i ochrony praw obywatelskich – dostosowania ustawodawstwa krajowego do wymogów wynikających z Konwencji o ochronie prawników w sposób, który będzie zabezpieczał osoby wykonujące zawody adwokata i radcy prawnego także przed opresyjnością Państwa. Świadomość wagi tej międzynarodowej umowy oraz jej implementacji w polskim systemie prawnym powinna stać się dla nas priorytetem.

Pragnę jednocześnie zapewnić, że w mojej działalności kieruję się zasadą wyrażoną w art. 17 Konstytucji RP i stojąc na jej straży uznaję priorytetową rolę samorządów zawodowych w sprawowaniu pieczy nad należytym wykonywaniem zawodów zaufania publicznego. Rola państwa nie może ograniczać tej niezależności – przeciwnie, powinna

ją wspierać i chronić. W tym duchu traktuję wszelkie inicjatywy dotyczące ewentualnych zmian legislacyjnych wpływających na funkcjonowanie samorządów prawniczych.

Jako Minister Sprawiedliwości pragnę jasno zadeklarować gotowość i otwartość resortu do ścisłej współpracy z samorządami zawodowymi adwokatów i radców prawnych w zakresie wszystkich działań zmierzających do wzmocnienia pozycji tych zawodów, zapewnienia warunków do ich niezależnego i swobodnego wykonywania, a także zwiększenia zaufania społecznego do systemu wymiaru sprawiedliwości.

Naszym wspólnym celem powinno być umacnianie standardów demokratycznego państwa prawa i niezależności prawniczych samorządów.

Rozumiem i podzielam Państwa troskę o zapewnienie najwyższych standardów etycznych i profesjonalnych w zawodach adwokata i radcy prawnego. Wierzę, że wspólne wysiłki pozwolą nam wypracować rozwiązania, które będą służyć zarówno interesom korporacji zawodowych, jak i dobru wymiaru sprawiedliwości w Polsce.

Dlatego też pragnę zapewnić, że wszystkie zainteresowane strony – w tym samorzady adwokatów i radców prawnych, organizacje pozarządowe, a także właściwe ministerstwa – zostaną włączone w proces reformy przepisów regulujących funkcjonowanie samorządów zawodowych.

Proces reformy prawa regulującego funkcjonowanie samorządów zawodowych ma fundamentalne znaczenie nie tylko środowisk zawodowych adwokatów i radców prawnych, lecz również dla innych uczestników obrotu prawnego oraz dla całego systemu prawnego, w tym także w procesie odbudowy Państwa Prawa.

Z uwagi na wagę oraz konstytucyjne znaczenie podniesionych kwestii, projekt ewentualnej nowelizacji przepisów powinien być procedowany ścieżką rządową, z zachowaniem pełnej transparentności i z uwzględnieniem opinii wszystkich stron. Tylko w ten sposób możliwe będzie wypracowanie rozwiązań, które będą gwarantować równowagę między autonomią samorządów zawodowych a interesem publicznym.

Uwzględniając wyjątkowo złożony charakter materii, która ma być przedmiotem przyszłej regulacji oraz jej wagę dla obu samorządów, w mojej ocenie gwarancję najlepszej współpracy dają bezpośrednie spotkania, w trakcie których możliwe będzie wypracowanie kwestii założeń przyszłej reformy. Pozwoli to na przyjęcie najszerzej platformy porozumienia w wypracowaniu istotnych kierunków nowelizacji. Wspólnie możemy uczynić system sprawiedliwości bardziej odpornym, sprawiedliwym i godnym zaufania obywateli.

Wobec powyższego zapraszam przedstawicieli samorządów adwokatów i radców prawnych na pierwsze takie spotkanie w rocznicę uchwalenia ustawy – Prawo adwokaturze, tj. w dniu 26 maja 2025 r., o godzinie 10:00, sala 101 w Ministerstwie Sprawiedliwości przy al. Róż 2.

Celem spotkania będzie przyjęcie harmonogramu prac nad nowelizacją ustaw Prawo o adwokaturze i o radcach prawnych.

Łączę wyrazy szacunku,

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
Adam Bodnar
Adam Bodnar